

ALGUNES NOTÍCIES SOBRE ELS MESTRES DE CASES QUE BASTIREN L'ESGLÉSIA NOVA D'ALTAFULLA

Ja s'ha escrit el suficient per aclarir la qüestió al voltant de l'església d'Altafulla. Aquesta vila té la gran sort de comptar amb gent inquieta quant a la cultura i la història locals. Una inquietud que s'ha materialitzat en la creació d'un Centre d'Estudis i una obra de bibliografia històrica sobre el poble, força envejable.

Poc o res, doncs, es podria afegir al tema;⁽¹⁾ tanmateix, centrarem aquest treball en les persones que feren possible l'existència del temple parroquial d'Altafulla, i no ens referim als promotors locals (als quals reconeixem la major part del mèrit), sinó més aviat a aquells que intervingueren en l'obra de construcció de l'edifici.

L'ESGLÉSIA NOVA D'ALTAFULLA

A l'inici del segle XVIII, l'any 1700, el Consell de la Vila determinà el bastiment d'una nova església més d'acord amb les necessitats demogràfiques de la localitat.

El 30 d'agost del 1700, el mestre de cases Marià Artigas tenia enllestida la trassa o projecte de construcció de la nova església, i la lliurava a l'altafullenc Bernat Martí qui, com veurem més endavant, jugava un destacat paper d'intermediari entre les parts.

(1) La millor referència la constitueix l'article de SALVADOR-J. ROVIRA I GÓMEZ: *Les esglésies i els rectors d'Altafulla*, dins "Estudis Altafullencs" núm. 3, p. 91 i ss.

El 2 de gener del 1701 se signava l'acord pel qual el Consell de la Vila encomanava el bastiment de l'església als mestres de cases tarragonins: Marià Artigas, Josep Permini i Josep i Pau Gonsales.

Finalment, el 4 d'octubre del 1705, ja acabada, es beneïa la nova església amb gran solemnitat.

LA CONTRACTACIÓ DE LES OBRES

Allò que més ens interessa és, sens dubte, l'acord del 2 de gener del 1701, perquè adjunta la *trassa* abans esmentada, que contemplava, a més del projecte de construcció, les condicions que regirien entre les dues parts.⁽²⁾

Quant a l'obra en si, s'estipulen punts com ara:

Que el cost total de l'obra pujaria a 2.800 ll.

Que se'ls donava un termini de 6 anys (incloent-hi el de la data) perquè executessin l'obra.

Que el portal major es construiria a partir del projecte del mestre Josep Suriano, de Vilanova de Cubelles.

Que diverses parts de l'església havien d'estar construïdes d'un material específic: el frontispici, de *busquina* (fusta de bosc?); el basament del cor de l'església, de pedra picada, com també les motlures del campanar, finestrons i cantonades, i la motllura del cor i les cornises havien de ser de rajoles i guix.

Que la construcció de l'edifici implicava també la d'una pila d'aigua beneïta de «*sinch palms y sis de alsada...*» i una altra baptismal.

Per contra, la vila els proporcionava tots aquells estris que necessitessin i el transport de material i d'aigua.

Les condicions que s'imposaven als constructors són força interessants:

Destaca el compromís de la vila a transportar a peu d'obra la pedra que s'empraria per a la construcció (no pas a *arrancar-la*), i també l'aigua que fos menester (bo i comptant que els constructors havien de tenir cura

(2) El protocol es pot trobar a l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona (= A.H.A.T.), fons d'Altafulla, Mn. Not. 9, p. 3.

que no en faltés). També es comprometien a netejar la runa de l'indret, encara que l'enderroc de l'antiga construcció anava a càrrec dels mestres de cases. En aquest interès per "descarregar-los" de tota activitat que significués un allunyament de l'obra (el trasllat de materials, l'obtenció d'estris, etc.), hi veiem, més que un detall, una voluntat de tenir-los en el lloc de treball, que es ratificarà en altres disposicions com ara les d'obligar-los a venir de seguida que la vila tingués diners per a pagar-los (o sigui, sempre que fos possible la represa de l'obra), o la donació d'una habitació per a cada treballador de l'obra, o el metge, que se'ls oferia de franc, per si es posaven malalts. Aquesta última disposició curullava l'ànim fiscalitzador que demostra la part contractant.

Aquest fet, no gens insignificant, tornem a observar-lo en el pagament de les retribucions. Els mestres de cases cobrarien 12 sous per jornada (10 els fadrins i 8 els manobrers), però els jurats es reservaven el dret de rebaixar-los el jornal fins a dos sous, o augmentar-los-hi, depenent de si l'obra anava endarrerida o estava més avançada.

Com fos, sembla que no hi hagué cap problema, bé en base a aquestes dures condicions, bé en base a la serietat i bona disposició dels treballadors, car s'enllestia l'obra molt abans del termini fixat: en 4 anys en lloc dels 6 estipulats.

En aquest contracte, s'hi barreja un personatge que abans ja hem esmentat, Bernat Martí. Els mestres de cases diuen: «... per major seguretat de las cosas sobreditas donam en fidejussor nostra al Sr. Bernat Martí, en la present vila de Altafulla domiciliat assi present y lo carrech de fiança acceptant». O sigui, que Martí els feia com de fiador, com de procurador que en responia davant la vila.

Bernat Martí, natural de Tamarit, s'havia anat enriquint gràcies a la seva habilitat de negociant, i fou ennoblit amb l'atorgament del privilegi de Ciutadà Honrat l'any 1702.⁽³⁾ Veiem, doncs, que al principi de segle era un personatge important i de força pes dins de la comunitat altafullenca.

¿Era necessari un intermediari d'aquesta categoria per avençar confiança? ¿No tenien bones referències de les seves obres a Tarragona els quatre mestres de cases? ¿O era que no devien ser prou bones per al Consell de la Vila?

(3) SALVADOR-J. ROVIRA: *Els Martí, un llinatge del Baix Gaià (segles XVI-XVIII)*, "Paratge Tarragoní", Delegació de Tarragona de la Societat Catalana de Genealogia, Heràldica, Sigil·lografia i Vexil·lologia, núm. 1, abril de 1991, p. 23.

ELS QUATRE MESTRES DE CASES

Però centrem-nos en els nostres protagonistes, els mestres de cases encarregats de bastir la nova església.

Sembla que Marià Artigas era el que actuava de capdavanter. Ho diem perquè ell era l'autor del projecte que seguirien per a la construcció. En el Tall del 1715 declara una casa prop de l'Escorxador, que juntament amb els guanyes, arrodonia una estimació de 700 ll.⁽⁴⁾

Marià Artigas s'havia casat amb Paula Amiguet, i malgrat que no sabem res més d'ell, tenim prou notícies de la seva descendència com per assegurar que seguí l'ascensió social que endegà el primer Artigas.

El 10 de setembre del 1730, Marià Artigas i Alegret, fill de Marià Artigas (ja difunt) i de Paula Alegret, es casava amb Josepa Busquets i Cases,⁽⁵⁾ filla del notari Josep Domingo Busquets i de Maria Casas i Oriol (filla, aquesta, del notari Antoni Casas, Ciutadà Honrat de Barcelona i germana del també notari Anton Cases i Oriol). Llavors, Artigas apareix com a escrivà, però arribaria a ser notari causídic.

Vint anys després, el 18 de juny del 1750, Marià Artigas i Alegret casava la filla Anna amb l'escrivà Vicenç Calanda, natural de Tortosa.⁽⁶⁾

El 23 de gener del 1763, ja consta com a difunt, en la partida de matrimoni del seu fill Joaquim Artigas i Busquets, notari causídic, amb Emericiana, filla del cirurgià Ignasi Jordà.⁽⁷⁾ Els padrins de noces eren dos coneguts lletrats: el notari Eudald Borés i el doctor en drets Faust Calbet.

Un altre fill de Marià Artigas i Alegret, Josep Antoni Artigas i Busquets, era mestre veler quan es va mullerar, el 4 de març del 1765, amb Gertrudis, filla dels sombrerers Cristòfol Llimós i Teresa Corder.⁽⁸⁾ Una altra germana d'aquests, Rosa, es casà, el 18 de desembre del 1770, amb l'escrivà Francesc Besora, fill del notari Josep Besora i de Maria Salas.⁽⁹⁾

(4) Arxiu Històric de Tarragona (= A.H.T.), secció Economia i Hisenda, núm. 180, carrer Granada i plaça Rovellat.

(5) A.H.A.T. Matrimonis (1717-1742), f. 130.

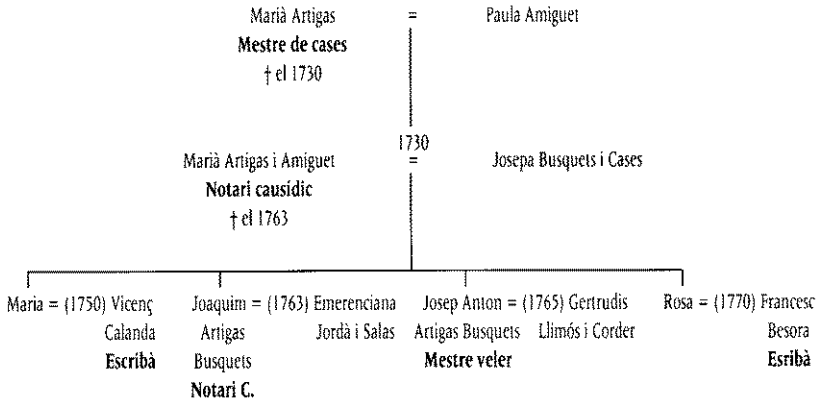
(6) Id. Matrimonis (1742-1764), f. 103.

(7) Id. Id. f. 261.

(8) Id. Matrimonis (1765-1800), f. 2.

(9) Id. f. 78.

ELS ARTIGAS

De Josep i Pau Gonsales no tenim cap notícia, tret del Tall del 1715, on trobem un Josep Gonsales, mestre de cases, amb dues cases a la *devallada del Convent Nou del Roser i escales de l'Arbosa* i una estimació dels seus guanys anuals al voltant de les 450 ll.

També trobem, al carrer de Granada i la plaça Rovellat, un altre Gonsales, mestre de cases, de nom Andreu, que declara una casa i uns guanys també de 450 ll., i que podria ser un parent proper.

ELS PERMINI

De qui tenim moltes i abundants referències és de Josep Permini i de la seva família en general.

La primera notícia que posseïm es remunta a mig segle abans, concretament al 21 de gener del 1652, en què es casaven el sabater Josep Permini i Magdalena Sabater, de Cornudella.

Aquest Josep Permini era fill de Francesc Permini, tender de Florència, i d'Àngela,⁽¹⁰⁾ encara que ell era natural de Roma.⁽¹¹⁾

(10) A.H.A.T. Matrimonis (1631-1652), f. 193.

(11) A.H.A.T. Baptismes (1655-1686), f. 68; Matrimonis (1652-1693), f. 93; Testaments (1619-1673), f. 178.

Els fills del matrimoni entre Josep i Magdalena no tardaren en arribar:

El 27 de gener del 1654 batejaven a Lluís, Josep, Pau (Josep?); el 9 de gener del 1656, a Ramon, Pere, Cristòfol (Ramon); el 16 de gener del 1658, a Bàrbara, Francesca, Isabel (Bàrbara); el 22 de febrer del 1662, a Josep, Jaume, Francesc (Josep); el 18 de setembre de 1664, a Tecla, Maria, Magdalena; el 20 de març del 1667, a Maria Anna, Paula, Josepa; el 12 d'abril del 1668, a Isabel, Gertrudis, Victòria, i el 4 de desembre del 1676, a Llorenç, Francesc, Josep, Cristòfol.⁽¹²⁾

Josep Permini ja havia fet de tot: sabater, mestre de cases, i els darrers anys, d'artiller.⁽¹³⁾ Àdhuc, potser, d'escrivà, car el 5 d'abril del 1676 registrem un Josep Permini (encara que més aviat creiem que era el fill) escrivà, testimoni d'un enllaç.⁽¹⁴⁾

El 23 de setembre del 1677 es casà la filla Bàrbara amb el mestre de cases Andreu Gonsales, la qual cosa ens referma la vinculació d'aquest individu (molt probablement el mateix que esmentem quan parlem dels Gonsales) amb els Gonsales que bastiren l'església d'Altafulla.⁽¹⁵⁾

A Josep Permini i a Magdalena, els sobrevisqueren, doncs, almenys tres fills: Bàrbara, Ramon (nat el 9 de gener del 1656) i Josep (que podria ser el primogènit, nat el 27 de gener del 1754, però que més aviat creiem que és el que va néixer el 22 de febrer del 1662, ja que encaixa més amb l'edat que tenia en casar-se, i amb la seva condició de secundogènit). Aquest primer Permini ja era mort quan es casà el seu fill homònim, el 28 de gener del 1685.

RAMON PERMINI, NOTARI

Ramon Permini i Sabater fou el més pròsper de tots els Permini, el primer que superà la condició de menestral per integrar-se en la burgesia d'oficis liberals.

El 23 de gener del 1680 constatem el seu enllaç. Figura com a notari, i la núvia, Maria de Rotalde, pertanyia a una de les famílies burgeses més

(12) A.H.A.T. Baptismes (1653-1681), f. 25, 42, 68, 89, 104, 121, 131. El nom en parèntesi correspon al que creiem que portava l'individu.

(13) Així va constant en els diferents baptismes dels fills, quan s'esmenta el seu ofici.

(14) A.H.A.T. Matrimonis (1652-1696), f. 82.

(15) Id. f. 87.

distingides (filla de Joan de Rotalde i de Teresa Casals, i germana del notari Joan Antoni de Rotalde). El padrí de nocces fou un altre notari de prestigi, Fèlix Argimon.⁽¹⁶⁾

El matrimoni no deixà descendència, encara que foren pares de 4 nenes:

El 22 de gener del 1681, batejaven a Maria, Rosa, Teresa, Vicenta, Raimunda; el 5 de febrer del 1686, a Raimunda, Teresa, Maria, Antònia, Isabel; el 15 de març del 1690, a Antònia, M. Magdalena, Anna, Gertrudis; i el 17 de març de 1694, a Ignàcia, Marianna, Josepa, Tecla, Antònia, Francesca.⁽¹⁷⁾

Els personatges que van apadrinar la quitxalla del notari Permini són de primera categoria: Gaspar de Casals, notari; Isabel, vda. de Jaume Raffí, notari; Joan Antoni de Rotalde, cunyat, també notari; Jaume Alberich, doctor en Dret, etc.

La vinculació amb aquest últim denota, a més d'una bona posició social, una excel·lent posició política. Els Alberich foren ennoblits amb la ciutadania honrada de Barcelona el 6 de gener del 1682.⁽¹⁸⁾ Eren una senyalada família de doctors en dret, i filipistes declarats. Marià Alberich (fill del Jaume Alberich que apadrinà la filla de Permini) fou un dels primers vuit regidors de l'ajuntament borbònic, entre molts altres càrrecs polítics.⁽¹⁹⁾

La prosperitat de Ramon Permini hem de cercar-la en la seva vinculació a la cúria arquebisbal tarragonina. Així ho van entendre també els Alberich, família en la qual figura sempre un canonge en cada generació. Ramon Permini aconseguiria ser prevere i beneficiat de la Seu, anys després d'enviudar.

Maria de Rotalde, la seva muller, fou soterrada a Sant Francesc, el 10 d'abril del 1704, però ell no morí fins l'any 1733.⁽²⁰⁾

El seu testament és de 20 de setembre del 1731.⁽²¹⁾ Els marmessors són esplèndids: el baró del Rourell, Salvador Baldrich, i el seu fill, i el notari Antoni Fàbregas (nebot). El document ens assabenta que el patrimoni de la família Permini-Rotalde pertanyia a l'esposa (o sigui, que procedia

(16) A.H.A.T. Matrimonis (1652-1696), f. 93.

(17) A.H.A.T. Baptismes (1653-1685), f. 63 i 118; (1686-1689), f. 53 i 119.

(18) A.H.A.T. Actes municipals (1679-1684), f. 92.

(19) JOSEP M. RECASENS I COMES: *Del Consell Municipal populista al Ayuntamiento aristocràtic borbònic*, en "Revista Tècnica de la Propietat Urbana", núm. 23, 1972, p. 48.

(20) Arxiu Capitular de Tarragona (= A.C.T.), Llibre del Tauler de XI-1703 a IV-1704, f. 165; A.H.A.T., Índex dels òbits de la Catedral, lletra "P", anys 1732 a 1733 (Ramon).

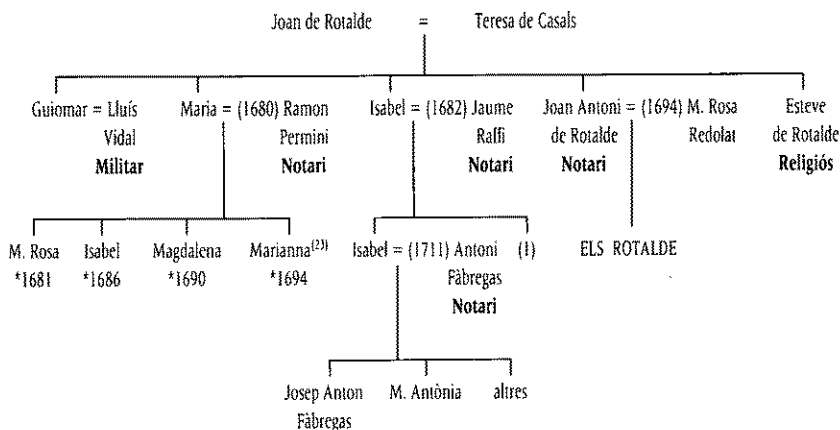
(21) A.H.A.T. Testaments de la Catedral (1619-1773), f. 178.

dels Rotalde). En el document recorda que del gruix de l'heretat ja en disposà, abans de morir, Maria de Rotalde, a favor dels seus germans Joan Antoni i Esteve de Rotalde. Aquest primer va renunciar a la seva part a favor de Permini.

Ramon Permini deixà algunes propietats al nebot Josep Permini i Vellet, però féu hereva l'Església, i deixà la major part de l'heretat (casa i hort on vivia —mobles, robes, joies d'argent, etc.—) al notari Antoni Fàbregas i a Isabel Raffi, nebots polítics. És un nou indicatiu que ens parla de l'enorme vinculació que el va lligar a la família de la seva esposa. En tot moment el veiem condicionat pel patrimoni de la seva dona. En una part del testament dóna compte de les millors fetes en el patrimoni, i al final, adjunta un memorial dels mobles i joies d'or i argent que els pertanyien per meitat, atès que la seva muller les comprà durant el matrimoni.

De tot plegat es conclou que Ramon Permini aconseguí situar-se en l'oligarquia notarial de la ciutat⁽²²⁾ (malgrat que no arribà a enriquir-se considerablement) gràcies als dos fets que creiem puntuals de la seva vida: el seu enllaça amb els Rotalde i la vinculació a la cúria arquebisbal.

ELS ROTALDE

(22) El trobem entre la llista de cònsols de la ciutat per la mà mitjana de l'any 1705 que ens dóna ANTONI JORDÀ I FERNÁNDEZ: *Poder i comerç a la ciutat de Tarragona, segle XVIII*. Tarragona, 1988, p. 333.

(23) Hem optat per posar, d'entre tots els que figuren en la partida de baptisme, únicament aquell nom que creiem que portava la neòfita. Les filles de Ramon Permini devien morir alba-des.

EL MESTRE D'OBRES JOSEP PERMINI

D'entre els Permini, el que més ens interessa és el que va ajudar a bastir l'església d'Altafulla: Josep Permini i Sabater.

Les primeres dades que en tenim són força significatives. Es mullerà el 28 de gener del 1685 amb Rafaela Vellet i Socias, filla del fuster Josep Vellet i de Maria Socias⁽²⁴⁾ (germana del botiguer Gabriel Socias. També els Vellet serien, més tard, botiguers i negociants). El 7 de maig d'aquell mateix any 1685 els naixia el primer fill, Josep.⁽²⁵⁾ El fet que entre la data de l'enllaç i la del naixement del primer fill no s'hi comptin els nou mesos preceptius, ans menys de cinc, ens diu molt sobre la naturalesa i les circumstàncies que envoltaren aquest matrimoni.

Tret de Josep, només naixerien noies: Maria, Teresa, Àgata, Josepa (Teresa), batejada el 5 de febrer del 1687; M. Antònia, Anna, Gertrudis, Narcisa (M. Anna), batejada el 16 de febrer del 1690; Francesca, Vicenta, Paula, Josepa, Raimunda (Francisca), batejada el 25 de gener del 1693; Gertrudis, Tecla, Maria (Gertrudis), batejada el 10 de gener del 1649; i Tecla, Úrsula, Gertrudis, Maria, Isabel (Úrsula), batejada el 23 d'octubre del 1695.⁽²⁶⁾

Aquest Josep Permini, el mestre d'obres que participà en la construcció de l'església d'Altafulla, no treballaria gaire temps en l'esmentat projecte, car morí als quatre mesos d'haver-se signat el contracte. Efectivament, trobem la notícia en el llibre del tauler de la Catedral,⁽²⁷⁾ que ens parla d'un Josep Permini, mestre d'obres, que morí d'una caiguda *en la casa de la Font*, el 28 de maig de l'any 1701. Suposem que aquesta *casa de la Font* podria ser l'edificació que cobria el pou de la plaça de la Font.⁽²⁸⁾ El 1701, tenim registrats tres Joseps Permini: l'un, el pare, ja era mort abans del

(24) A.H.A.T. Matrimonis (1652-1696), f. 114.

(25) A.H.A.T. Baptismes (1653-1686), f. 109. Rebé els noms d'Isidre, Josep, Narcís, i fou apadrinat per un altre mestre de cases, Isidre Torrell.

(26) A.H.A.T. Baptismes (1687-1698), f. 2, 52, 97, 163 i 192. En el parèntesi hem escrit el nom que creiem que duïen. Sabem que en visqueren tres: M. Gertrudis i Úrsula, fàcils de determinar (la 2a., la 4a. i la 5a.), quant a la resta, les hi hem suposat el mateix nom que la padrina.

(27) A.C.T. Llibre del Tauler d'1 de maig de 1700 a 31 d'octubre de 1701, f. 109.

(28) Pot veure's el que en diu el P. Andreu de Palma (*Las calles antiguas de Tarragona*, II, Tarragona, 1958, p. 65 i 66) quan parla del pou que construí l'arquebisbe Clasquerí, el 1363, i afegeix: «L'esmentat pou se'n digué font; aquesta célebre font tenia la seva casa i el fonger que se'n cuidava; d'aquí que es trobi algun registre amb aquests termes: "La casa de la Fuente sita en la Plaza de Sto. Domingo" (1791)».

1685; l'altre, el fill, tindria llavors setze anys encara no (i estava destinat a ser notari causídic). No pot ser altre, doncs, sinó el nostre mestre de cases.

Rafaela Vellet fou soterrada el 13 d'abril del 1706.⁽²⁹⁾

Resulta un indicatiu que ens parla de les possibilitats de la família Permini el fet que les filles es maridessin totes amb pagesos de poca volada. Malauradament no ens és possible comprovar-ho, car manquen els llibres de la notaria d'Antoni Fàbregas, el notari de la família.

El 13 de febrer del 1707 es casava M. Anna Permini amb Tomàs Escurpí i Voltes; el 10 de juliol del 1712 ho feia Úrsula, la petita, amb Lluís Aymat, i el 20 de gener del 1715, Gertrudis, amb Josep Monseny.⁽³⁰⁾

També trobem, en data 10 de juliol del 1746, l'enllaç del pagès Pere Soler amb Rosa Giralt. Aquesta era filla de Joan Antoni Giralt i de Teresa Permini. Hem de suposar que era una de les filles de Josep Permini i de Rafaela Vellet, ja que és la possibilitat que més ens concorda cronològicament. Ha de ser la germana gran, la M. Teresa, Àgata, Josepa que va ser batejada el 5 de febrer del 1687.⁽³¹⁾ Segurament es casaria fora de Tarragona.

PERMINI "LO CABRÓ"

Quan Josep Permini i Sabater va morir l'any 1701, el seu únic fill baró i hereu Josep Permini i Vellet tenia només 15 anys. El seu pare havia mort relativament jove. La vídua i tota la mainada Permini devien passar sota la tutela i protecció de l'oncle Ramon, sobretot quan sis anys després també els faltaria la mare.

Aquesta protecció no la veiem gaire eficaç en els enllaços de les filles, però sí que es nota, en canvi, en l'esdevenidor de l'hereu Permini, en el qual estem segurs que jugaria un paper decisiu a l'hora d'orientar la vida del nebot al món notarial.

Abans, però, volem comentar un petit incident amorós que relaciona aquest Josep Permini i Vellet amb una tal Tecla, esdevingut l'any 1722, i que dóna títol a l'apartat en el qual hem inclòs aquest darrer Permini.

En data 18 d'agost de 1722, Permini arrossegà dos coneguts seus (el

(29) A.C.T. Llibre del Tauler, de novembre de 1705 a abril de 1706.

(30) A.H.A.T. Matrimonis (1696-1717), f. 78, 131 i 157.

(31) A.H.A.T. Matrimonis (1742-1754), f. 54. Mn. Not.

sastre Domingo Sugrañes i l'escrivà Pere Pau Icart, joves d'uns 17 anys) fins a l'Ajuntament, davant el notari Francesc Martí i Miret, a l'efecte que prestessin declaració jurada com a subjectes qualificats.⁽³²⁾

L'afer naixia de dos paperets (que el protocol descriu detalladament, fins al punt de poder-los identificar amb els dos que s'adjunten) en els quals figuraven uns sonets en llengua castellana, carrinclons i propis de l'època, que presumptivament s'atribuïen a Josep Permini i Vellet.

Els sonets diuen:

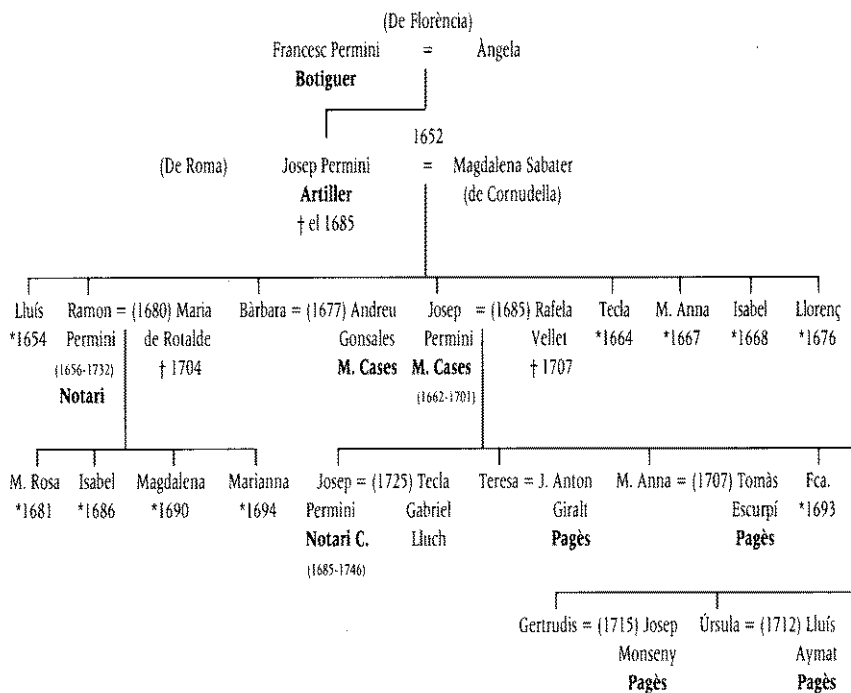
*«Duro tormento de mi larga auzencia,
que siempre aflige la memoria mía
de que sirve matarme cada día,
sino me das para morir licencia?
Que me importa vivir si en la experiencia
hallo que muero con mayor porfia
pues morir sin morir es tiranía
que solo lo ha sufrido mi paciencia?
De Tecla goze los ojos bellos
gloria que merecí por largos plazos,
y ya me miro ausente de ella, y de ellos,
Confirmaron mi amor prendas y lazos,
mas si merecí para pedirlos
que mayor muerte que gozar sus brazos?»*

Els sonets es repeteixen en cada un dels paperets. En un hi afegeix, després de Tecla, «*dha la tona*» (o sigui, Tecla, dita "la Tona", probablement un malnom derivat del diminutiu d'Antoni). La suposada autoria de l'escrit es manifesta en un afegit al final: «*Obligat de cor. Joseph Permini dit lo cabró*» (ressalta aquest darrer adjectiu en lletres grosses). En l'altre escrit es llegeix al marge dret: «*Permini lo Cabró ho ha fat*».

Els sonets, de temàtica amorosa, constituïen una dura calúnnia contra la qual es defensava Permini, tot desmentint-ne l'autoria, per mitjà del peritatge informal dels seus acompanyants. Aquests declaraven, a instàncies seves, que «*han certificat y averat que coneixen molt be la lletra manuscrita y continuada en vers en mi y altre de dits papers, y que aquella es feta y escrita de ma propia de Joseph Vellet, clergue...*» Aquí tenim el que semblava

(32) A.H.T. 371, f. 89.

ELS PERMINI

que era el veritable autor de la juguesca. A més de reconèixer-li la lletra, la comparen amb una carta de l'esmentat clergue, aliena a la qüestió, que els serveix per asseverar llurs apreciacions cal·ligràfiques.

Davant de tot això, només se'ns acut d'advertir una hipòtesi: Josep Permini i Vellet festejava una donzella, de nom Tecla (possiblement la que tres anys després esdevindria la seva muller), festeig que degué transcendir notòriament. A la família materna, els Vellet, no els degué plaure l'enllaç, per la causa que fos, o no li degué fer el pes al clergue Josep Vellet, que creiem parent de Permini (un cosí?). El resultat són aquests sonets que ens imaginem aferrats per tot arreu, per a major burla i escarni de Permini.⁽³³⁾

(33) Això ens ho fa imaginar el fet que en la descripció dels paperets que contenen els cal·lumniosos sonets es diu: «... y al dors de este apegadas una micas de Hostia vermella ab que se coneix aver estat plantat en alguna part...»

L'any 1715, els hereus de Josep Permini declaraven únicament una casa al carrer Portella, valorada en 350 ll.⁽³⁴⁾ No sabem a què es dedicava llavors Josep Permini i Vellet, però no devia ser res gaire lucratiu.

L'any 1722, en l'afer dels sonets suara citats, se l'esmentava com *Esmt.*, o sigui, *escribent* (escrivà). L'any 1725 ja era notari causídic. Així ens ho trobem en la seva partida de matrimoni, de 8 d'abril, amb Tecla Gabriel i Lluch, filla del pagès Francesc Gabriel i de Tecla Lluc.⁽³⁵⁾

L'1 de setembre del 1728, adquiria dos jornals de vinya, closa, en la partida de les Terres Cavades, per compra al P. Prior del convent de Sant Domènec i procuradors de la confraria del Cordó de Sant Francesc.⁽³⁶⁾ El nostre Josep Permini ja començava a tenir els seus calerons.

En el testament del 20 de setembre del 1731, ja hem esmentat que el seu oncle Ramon li deixava algunes propietats. Ara les determinem: un terreny «*lo parany dels Colls majors, ab camprius i arreu*» i una casa a la Davallada del Portal del Roser (encara que ja hem vist que faria hereva a l'Església i que el gruix de l'heretat el deixaria al notari Antoni Fàbregas i a la seva muller Isabel Raffí, nebots polítics).

En el cadastre del 1736⁽³⁷⁾ declara aquesta casa del Portal del Roser, que té llogada, i figura de 4a. categoria, i una casa i dues botigues, llogades a un pagès, de 3a. categoria, en el Port. També declara, en una altra part del cadastre⁽³⁸⁾ una casa de 2a. categoria, al carrer de Santes Creus, on habitava.

La darrera notícia del causídic Josep Permini i de la seva muller la tenim datada el 17 de desembre del 1746.⁽³⁹⁾

Manel Güell i Junkert

(34) A.H.T. Tall de Tarragona de 1715.

(35) A.H.A.T. Matrimonis (1717-1742), f. 78.

(36) A.H.T. Man. Not. 411, f. 8.

(37) Id. Portal del Roser i Cases del Port.

(38) Id. Carrer de Santes Creus.

(39) A.H.T. Man. Not. 487, f. 426.